

A képzőművészet a kiállításon jelentéktelen. — A londoni Sout Kensington múzeum példáját követi a párisi Union centrale des Arts décoratifs, amennyiben elhatározta, hogy időleges kiállításai számára műkedvelő gyűjtőktől műtárgyakat kölcsön vesz. — Párisban még az idén nemzetközi keramiai kiállítás is lesz a francia kereskedelmi kormány védnöksége alatt. Érdeklődőknek prospektust szívesen küld a kiállítási bizottság. Címe: Exposition Internationale des Arts et Industrie du Feu Paris, 19. rue Saint-Roch.

Stuttgart. A kiállításnak egy különös nemét rendezi a Kgl. württembergische „Zentralstelle für Gewerbe u. Handel“ a stuttgarti iparmúzeumban. A symmetria és egyensúly kiállítása lesz az; még pedig példákkal és ellenpéldákkal, úgy hogy e kérdés egyrészt elméletileg és gyakorlatilag tanulmányozható legyen, másrészt, hogy a modern iparművészeti termelés, amely a föltétlen symmetriának követését szabálynak venni látszik, a békától fölszabadíttassék és szabadabb alkotásokra ösztönöztesse.

SZAKFOLYÓIRATOK SZEMLEJE

Az ipapi művészet. A Kunst und Handwerk 8-ik számában P. Bröcker az ipari művészet lényegét fejtegeti és az ipari művészetnek a gazdasági életben elfoglalandó helyét határozza meg. Magasabb igények sohasem fölöslegesek, hanem a fejlődés hatása alatt lesznek normális szükségletekké; és így emelkedik az ipari művészet is, — fejtegeti a szerző.

Bútop. Gyakorlati bútorokról írt A. Lux a Werkkunst 6-ik számában és ír utána H. Schmidkunz a Kunst u. Handwerk 8-ik számában. Mind a ketten az egyéni szükségleteket és körülményeket állítják oda mint döntő körülményt a gyakorlatiasság kérdésével; ebből a különféle szükségletből származzék a bútordarab típusa és nem fordítva.

Díszítő művészet. Jules Cheret-nek 70-ik születése napja alkalmából a Zeitschrift für bildende Kunst 9-ik száma E. Schmidtnék szeretettel megírt cikkét közli a finom francia művésztől és művészetéről. Cheret-nek művészetéről képei nélkül írni lehetetlen, azért e cikket is a sokoldalú mestert jellemző néhány grafikus szemelvény kíséri.

„A dekoratív értékekről“ értekezik a Deutsche Kunst u. Dekoration 9-ik (júniusi) számában M. O. Lasser és ezalatt a belső berendezésben díszítő szerepet játszani hivatott egyes tárgyak díszítő értékét érti; néhány példát is említ.

Építészet. A Kunstgewerbeblatt 8-ik számában a „Münchener Neueste Nachrichten“ napilapnak épült nagy házát ismerteti A. Baumgärtner és néhány képben az épületet és annak kiválóbb helyiségeit is bemutatja.

Az Architektonische Rundschau 8-ik füzetében a római Palazzo Spada-nak érdekes perspektivikus oszlopfolyosóját ismerteti két kép kíséretében Th. Hofmann, és az ilyféle látszati építészetéről és ennek művészi határsáról és értékéről tesz néhány megjegyzést.

A német Rothenburg (a Tauber mellett) az egész világon ismeretes és a művészvilágnak újra és újra anyagot nyújt a tanulmányra. Így a Studio májusi számában C. E. Eldred utazási vázlatai közül néhányat mutat be, hogy a „Fantastic“ Rothenburgról írt cikkét megfelelően illusztrálja.

Keramika. A Deutsche Kunst u. Dekoration 8-ik száma a kopenhágai királyi porcellángyár és az Alumina faianzgyárakból való finomabb és színesen másolt cserépedényeket mutat be számos képben, amelyek közül különösen a népies jellegre támaszkodó faianzszérmények tűnnek ki.

Könyvkötés. A Kunstgewerbeblatt 8-ik számában F. Luthmer tollából eredő és képekkel gazdagított cikket olvashatunk a könyvkötés művészetéről, amely cikkben L. a majnai Frankfurtban a múlt áprilisi havában rendezett nemzetközi könyvkötés-kiállítás alkalmából a könyvtábla újabb művészi fejlődéséről értekezik és ezzel egyszersmind az előzetpapírt is fejtegetéséi körébe vonja. Egész cikke főleg ismertető jellegű.

A majna-frankfurti nemzetközi könyvkötés-kiállítást ismerteti a Deutsche Kunst u. Dekoration 9-ik számában Trenkwald. Sorait 33 kép kíséri.

Ötvösség. A Deutsche Kunst u. Dekoration 9-ik számában Alex. Fischer, az ismert zománc-művész, néhány munkáját ismerteti E. Z. több kép kíséretében.

Szobrászművészet. A Zeitschrift für bild. Kunst 8-ik (májusi) számában Gotschewski A. adatokkal igazolja, hogy Michelangelonak a S. Lorenzo-i Medici sírok eredeti elrendezéséhez tartozó és folyosókat ábrázoló alakjainak nemcsak rajzai — és amint valószínűséggel kimutatták — agyagmintái maradtak fenn, hanem hogy Michelangelo az egyik alaknak mintáját és magát az alakot legalább részben elkészítette. Cikkét néhány magyarázó kép kíséri.

A fadaragáshoz minden adat értékkel bír, mivel történetének nagy hézagai vannak. Friedländer a Zeitschrift f. bild. Kunst 9-ik számában egy német származású, puszpángból faragott női alakról ír, amelynek alakításában nyilvánuló különösen egyéni alkotóerő ötlík szemébe és stílárís, valamint egyéb jelenségekből von következtetéseket a szobrocška szerzőjére. A cikkhez az alaknak négy oldalról fölvett fotografikus képe van mellékelve.

A „Studio“ f. évi májusi számában Ch. Rudy tollából, a modern spanyol szobrászat egyik képviselőjéről: Don Ang. Querol-ról olvashatunk illusztrált cikket, amelyben a modern és „régit“ iskola szerencsés találkozásának művészi eredményét egy kiváló művészegyéniség keretében mutatja be.

A Studio ugyancsak májusi számában M. Horteloup, az olasz R. Bugatti szobrászművészt, állatsoportozatok művészkötőjét mutatja be néhány képpel egyetemben.

Egy újabb építészeti plasztika kezdetéről ír E. Willreich a Deutsche Kunst u. Dekoration 9-ik számában, R. Bosselt szobrászművész munkáinak esztétizáló ismertetése kapcsán. Számos képben közelebből is bemutatja a művészt.

Üvegfestészet. Az üvegfestésnek legrégebb példáit eddig Nagy Károly időbelieknek tartották. Írásbeli följegyzések pedig csak a XI. századbéli templomi dokumentumokban fordulnak elő. Ezt az időmeghatározást most egy, a Victoria and Albert-múzeumba (London) került üveggép, azaz átlátszó üvegmozaik kétségessé teszi, s a színes üveg művészi legkorábbi felhasználását egy pár századdal korábbi időbe helyezi vissza. Stílusa szerint ugyanis a VI. századi ravennai mozaikokra emlékeztet. A leletről Lewis J. Day az „Art Journal“-ban bőven szól és a kép technikáját is kitalálni igyekezik.

Vasművesség. E. Grasset-nek „Ouvrages de ferronnerie“ című munkájáról emlékezik meg Ch. Genuys az Art et décoration májusi számában és kiemeli Grasset tervezeteinek stílárís jelességét, mely elismerését néhány kitűnő megjegyzéssel kíséri.

Városszabályozás. A Kunst u. Handwerk 8-ik száma közli Heilmeyernek a müncheni Maximilian-tér szabályozására kiírt pályázat eredményét. Az eredmény tanulságos voltát a megjegyzések és a pályatervek között képei egyaránt szolgálják.

A lakóhelyek szabályozása és tervszerű létesítése legújabb szintén az előtérbe nyomuló probléma. Ebben a tekintetben a maga nemében talán első a Posenben fekvő Golencevo község esete, ahol a porosz kir. telepítő bizottság intézkedett és az egyik falu a tervező (Fischer) építőművész szellemében épült. Erről az esetről hoz közleményt a Deutsche Kunst u. Dekoration májusi száma néhány kép kíséretében.

SZAKIRODALOM.

Az ojsz. m. kip. mintapajziskola és rajztanápképző értesítője

az 1905—1906. tanévről közli Várdai Szilárd igazgató tanár. A nagy gondal megszerkesztett füzetből azt látjuk, hogy e kitűnően vezetett intézetünk életében a lefolyt

tanévben számos igen jelentős mozzanat fordult elő, mely nagy kihatással lesz annak jövő fejlődésére.

A tanszemélyzet körében legfontosabb a művészeti igazgatói állásban történt változás. Ő cs. és ap. királyi Felsője m. évi december hó 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával Székely Bertalant, az intézet fennállása óta volt tanárát s három éven át volt művészeti igazgatóját, a m. kir. II. festészeti mesteriskola igazgató-tanárává, — helyébe pedig az intézet művészeti igazgatójává Szinyei Merse Pált ismert kiváló festőművészt nevezte ki, egyúttal Várdai Szilárdnak, az intézeti adminisztratív és gazdasági ügyek ellátásával eddig is személyes felelősség mellett megbízott igazgató-helyettes rendes tanárnak az intézet igazgatójának címét adományozta. Az intézet vezetésében tehát úgy, mint ezelőtt Székelynek, társa marad Szinyei Merse Pál igazgatónak is Várdai Szilárd igazgató-tanár s így az intézet adminisztratív vezetésében változás nem állt be.

Új tanára lett az intézetnek Ferenczy Károly festőművész, aki a nyugalomba vonult Gyulay László helyét, mint az alakrajz és festés tanára foglalja el, továbbá Radnai Béla szobrász-művész, aki mint Loránfi Antal utóda a mintázást tanítja majd.

Nagyhorderejű, a művészeti oktatás fejlődésére s újabb lendületre alapot nyert az intézet az által is, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a rézkarc, aqua- és mezzo-tinta, algrafia, kőrajz, chromolitografia stb. sokszorosító eljárások elsajátíthatása céljából az 1906/1907. tanévtől kezdődőleg egy grafikai anfolymot létesített, melynek vezetésére Olgyai Viktor, külföldön élő kiváló művészt sikerült megnyerni.

A grafika nemcsak önmagáért való művelése szempontjából hasznos és üdvös, hanem mint a formaérzéknek s főleg a finom, korrekt rajznak hathatós fejlesztésére szolgáló egyik legalkalmasabb segítő eszköz is; egyúttal óvó-rendszer az egyoldalú — jelenleg nagyon divatos — csak színhatásra való törekvés ellen.

A grafikai eljárások elsajátításának nemcsak a művésznövendékek, hanem a leendő rajztanárok is nagy hasznát fogják venni, kiknek segítségével a grafikanak a vidékre való kiterjesztése is biztosítható lesz.

Előrelátható, hogy az intézet növendékei, egyrészt azon ideális törekvés és nemes inger következtében, melyet a művészi alkotás vágya nyújt, másrészt pedig azért, mert ezen szakba vágó munkálkodásuk által megélhetésükhez újabb kereseti forrás fakadna, — örömmel fogják megragadni az alkalmat arra nézve, hogy a sokszorosító eljárásokat elsajátíthassák és pedig a siker biztos kilátásával, amire garanciát nyújt az, hogy a növendékek sokoldalú